

Indien. Pigtråd skal holde klimaflygtninge ude

Andersen, Gregers

Published in:
Politiken

Publication date:
2011

Document version
Tidlig version også kaldet pre-print

Citation for published version (APA):
Andersen, G. (2011). Indien. Pigtråd skal holde klimaflygtninge ude. *Politiken*, 28/1 2011 - Kultur , 10-10.

LOKERING. Ifølge klimaforsker Atiq Rahman vil verdenssamfundet blive vidner til et »klimatisk folkedrab« i Bangladesh, i takt med at vandstanden og ressourceknapheden stiger. Og Bangladesh skal ikke vente hjælp fra Indien. Arkivfoto: Ramakanta Dey

Indien. Pigtråd skal holde klimaflygtninge ude

Nyt pigtrådshegn mellem Indien og Bangladesh kan blive frontlinje i fremtidig klimakonflikt.

ANALYSE

Op gennem historien har der altid været områder, som man har kigget særligt til for at få et indblik i, hvordan fremtiden ville blive. Sådan er det også i dag, hvor danske virksomheder i stigende grad kigger mod de hurtigt voksende finansielle markeder i Asien for at finde ud af, hvordan den næste investering skal se ud. Heller ikke statsministeren lægger skul på, at regeringen kigger mod øst for at sikre, at den danske konkurrenceevne i fremtiden kan holde trit med 'den asiatiske tiger'.

Men der er også andre grunde til, at både virksomhedsledere og politikere bør holde ekstra godt øje med, hvad der sker i Asien. I internationale rapporter bliver kontinentet gang på gang fremhævet

som det sted, hvor konsekvenserne af klimaforandringerne vil blive mest vidtrækende - også for økonomien. Senest har det britiske rådgivningsfirma Maplecroft, der specialiserer sig i økonomisk risikooanalyse, fremhævet Bangladesh og Indien som de to lande i verden, hvor klimaforandringerne gør det mest risikabelt for internationale virksomheder at investere deres penge.

PÅ MAPLECROFTS indeks, som er udarbejdet ud fra en vurdering af økonomisk og social sårbarhed over for klimaforandringerne, og som inkluderer alle verdens lande, bliver de to nabolande vurderet som »ekstremt sårbare«. Det samme gør to andre asiatiske lande: Vietnam og Pakistan, hvilket får Maplecrofts chefanalytiker på miljøområdet, Matthew Bunce, til at ringe med alarmklokkerne over for internationale virksomhedsledere:

»Bangladesh, Indien, Vietnam og Pakistan tiltrækker store udenlandske investeringer fra multinationale virksomheder. Men over de næste 30 år vil deres sårbarhed over for klimaforandringerne øges af stigende lufttemperatur, nedbør og luftfugtighed. Dette betyder, at virksomheder med foretagender eller værdier i disse lande vil blive mere eksponeret

for risici som klimarelaterede naturkatastrofer, ressourceikkerhed og konflikt«.

Vurderingen af, at klimaforandringerne i Asien kan lede til konflikter eller regulære krige på grund af manglende naturressourcer, er langt fra ny. Som sagt gentager Maplecroft her blot det samme budskab, som en række statslige og private sikkerhedseksperter har fremsat de seneste år. En af dem er politologen Malini Mehra, der i en rapport fra den profitaafhængige internationale tænketank Stimson i 2009 skrev:

»Indien er i mange regioner dybt afhængigt af monsunen for at have nok mad og af smeltevand fra Himalaya for at have nok vand. Destabiliseringen af begge kilder - som klimamodeller og observerede tendenser peger på - vil betyde konflikt, idet forskellige områder vil kappes om adgang til begrænsede naturressourcer inklusive landbrugsjord«.

ANDRE EKSEMPLER PÅ REGIONALE KLIMAKONFLIKTER

Israel og Jordan: Israel kontrollerer Jordanfloden og en stor del af vandforsyningen. **Tyrkiet og Syrien:** Kampen om vandressourcerne handler her om vandet fra Eufrat. **Angola og Namibia:** Namibia har planer om at bygge rørledning fra Okavangofloden. **Etiopien, Sudan og Egypten:** Her hviler latent konflikt om verdens længste flod, Nilen.

Selv om der i disse år er ved at skyde en hel industri af private sikkerhedsvirksomheder op, der modsat Stimson gerne vil tjene penge på at advare stater og private foretagender mod klimaforandringerne, er det svært at affærdige den generelle pointe: at Asien også er stedet, hvor man må rette sit blik, hvis man vil have en fornemmelse af fremtidens klimaskabte konfliktmønstre, og at forholdet mellem Indien og Bangladesh i den henseende er særlig sårbart.

Det er derfor interessant, at Indien siden 2007 har været i gang med at bygge et 2,5 meter højt pigtrådshegn, der skal strække sig rundt om landets 2.500 km lange grænse til Bangladesh. Det gør ifølge den engelske avis The Guardian hegnet længere end hegnet mellem USA og Mexico, muren mellem Israel og Palæstina og den tidligere Berlinmur tilsammen.

Den officielle forklaring på pigtråds-

hegnet er, at det skal holde »smuglere og ulovlige økonomiske immigranter« fra at krydse grænsen, men som Malini Mehra påpeger, kan hegnet meget vel komme til at få en anden funktion: »Hvis et hegn er Indiens svar på et par hundredtusinder, der ulovligt krydser grænsen, hvad vil så ikke være Indiens svar, når de forventede klimaforandringer skaber en massiv trafik af mennesker over grænsen?«.

BETEGNELSEN 'massiv trafik' skal her sættes i relief af den advarsel, som Bangladeshs finansminister, Maal Abdul Mutith, kom med i forbindelse med klimatopmødet i København i december 2009. Her sagde ministeren, at »20 millioner mennesker i Bangladesh kunne være fordrevet fra deres hjem som følge af klimaforandringer ved dette århundredes midte«. Et estimat, der kan suppleres med FN Klimapanelers vurdering af, at klimaforandringerne kan resultere i 200 millioner klimaflygtninge i 2050.

Med andre ord kan pigtrådshegnet meget vel blive frontlinjen i en klimakonflikt, der risikerer at udvikle sig til krig. Samtidig er freden mellem Indien og Bangladesh langt fra det eneste internationale forhold, som kan komme under pres på grund af klimaforandringer. I en

FN-rapport fra 2007 udpeges Nordafrika, det sydlige Afrika, Centralasien, Kina, Den Mexicanske Golf, Amazonas og Andes som hot spots, hvor klimaforandringer kan føre til voldelig konflikt.

Derfor viser Indiens oprettelse af hegnet endnu en gang behovet for en international diskussion af klimaflygtnings juridiske status og muligheder for at bosætte sig i et andet land. I forsøget på at fremprovokere en sådan diskussion har et nyt begreb set dagens lys. Således taler den bangladesiske klimaforsker Atiq Rahman om, at vi i dette århundrede vil blive vidne til et »klimatisk folkedrab« i Bangladesh, i takt med at vandstanden og ressourceknapheden i landet stiger.

UAGTET HVAD man mener om sådan en betegnelse, kaster den en uhyggelig skygge ind over det nybyggede indiske hegn. Det er derfor endnu en gang værd at påpege, at FN-apparatet - på trods af små fremskridt i Cancun - endnu ikke har vist sig i stand til at løse nogen af de store internationale udfordringer, som klimaforandringerne stiller verden over for.

analyse@pol.dk

Gregers Andersen, ph.d.-studerende i klimalitteratur, Københavns Universitet.